

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, v državnem zboru zastopane.

Kos XLV. — Izdan in razposlan dne 18. julija 1896.

Vsebina: Št. (115.—116.) 115. Dopustilnica za lokalno železnico Toplice (Retenice)—Liberec. — 116. Razglas, o dopustilu omrežja z električno močjo obratovanih malih železnic z ozko raztečino v Polznju in okolici.

115.

Dopustilnica z dne 13. junija 1896. l.

za lokalno železnico Toplice (Retenice)—Liberec.

Mi Franc Jožef Prvi, po milosti Božji cesar avstrijski;

apostoljski kralj ogrski, kralj češki, dalmatinski, hrvaški, slavonski, gališki, vladimérski in ilirski; nadvojvoda avstrijski; véliki vojvoda krakovski; vojvoda lotarinški, saloburški, štajerski, koroški, kranjski, bukovinski, gorenjsleški in dolenje-sleški; véliki knez erdeljski; mejni grof moravski; pokneženi grof habsburški in tirolski itd. itd. itd.

Ker je priv. Ustje-Topliška železniška družba zaprosila, da bi se ji dalo dopustilo, zgraditi in obratovati lokalno železnico iz Toplic (Retenice) čez Lovosice, Litomerice in Češko Lipo v Liberec, vzvidelo se Nam je z ozirom na občo korist té podjetbe, imenovani družbi to dopustilo na podstavi zakona z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238),

in pa zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz 1895. l.) podeliti takó-le:

§. 1.

Priv. Ustje-Topliški železniški družbi dajemo pravico, zgraditi in obratovati lokomotivno železnico, ki jo bo izvesti kot lokalno železnico s pravilno raztečino od postaje Retenice družbene glavne proge Ustje-Toplice, od koder je napraviti zvezo do postaje Toplice-Waldthor državnoželezniške proge Duhcov—Podmokli, v Lovosice z dovlačnico do pristanišča na Labi, ki je bo narediti tam, od tod prestopivši Labo čez Litomerice in Oušték v Češko Lipo in odtod nekoliko uporabljajoč obstoječo državnoželezniško progo Češka Lipa—Mimonj čez Jablonj in Rinoltice v Liberec.

§. 2.

Železnici, ki je predmet té dopustilnice, se deljujejo v členu V. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) omenjene ugodnosti.

§. 3.

Gradnjo dopuščene železnice je začeti takoj, ko se dodeli dovolilo za gradnjo, in izvesti takó, da se

v kosu Retenice—Lovosice dokonča najpozneje do dne 1. oktobra 1897. l.; v nadaljnjem kosu Lovosice—Češka Lipa najpozneje do dne 1. oktobra 1898. l.; slednjič v zadnjem delnem kosu Češka Lipa—Liberec najpozneje do dne 1. oktobra 1899. l.

Zvezno železnico od postaje Retenice do postaje Toplice-Waldthor je napraviti, čim se je svet, pod katerim je sedaj še rudarstvo, usedel v toliko, da bo po preudarku železniškega ministerstva moči izvesti železnico.

Dodelane železniške delne kose je takoj izročiti javnemu prometu, in pa imeti jih v nepretrganem obratu, dokler traja dopustilo.

Da se bo držala gorenjih rokov za gradnjo, mora družba dati zagotovilo, položivši 150.000 gl. varščine v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev, morebiti v lastnih predstvenih zadolžnicah.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, se smé izreči, da je ta varščina zapala.

§. 4.

Da, izdelava dopuščeno železnico, za to se deljuje družbi pravica razlastitve po določenih doličnih zakonitih predpisov.

Isto pravica naj se družbi dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravstvo spoznalo, da je njih naprava v javni koristi.

§. 5.

Družbi se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministerstvo za železnice, pa tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238.) in železniški obratni red z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), in pa zakoni in ukazi, kateri se morebiti v bodoče dadó.

§. 6.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravstva.

Pri tem naj veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo

železnice in za dobavo vozil, res uporabljenih in prav izkazanih, prištevši interkalarne obresti, ki se med grajenjem res izplačajo, in kar je bilo kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi po dogradbi železnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se dotični stroški sméjo prišteti napravni glavnici, če je državno upravstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državno upravstvo.

§. 7.

Vojaščino bo prevažati po znižanih tarifnih cenah. Za uporabljanje vojaške tarife ob odpravi oseb in reči se bo v tem oziru in pa gledé polajšil potujočim vojaškim osebam ravnati po določenih, katera bodo vsak čas veljala pri avstrijskih državnih železnicah.

Ta določila se bodo uporabljala tudi za deželno brambovstvo in črno vojsko obéh državnih polovic, za tirolske deželne strelce in za žandarstvo, in to ne samo o potovanju na račun državne blagajnice, ampak tudi kadar bodo te osebe služabno potovale na svoj račun k orožnim vajam in priglednim zborom.

Družba se zavezuje, da pristopi dogovoru, med avstrijskimi železniškimi družbami sklenjenemu zastran nabave in imetja opravnih reči za prevažanje vojakov in pa vzajemnega pripomaganja z osebjem in z vozili za večje vojaške prenose, dalje da pristopi vsak čas veljajočim predpisom o železništvu za čas vojske in pa dodatnemu dogovoru, ki je obveljal 1. dne junija 1871. l. o prenosu takih bolnikov in ranjencev, katere je prevažati ležéče na račun vojaške blagajnice.

Vsak čas veljajoči predpis za vojaške prenose po železnicah in pa vsak čas veljajoči predpisi o železništvu za čas vojske zadobé za družbo moč in veljavo z dnem, ko se po dopuščeni železnici prične obrat. Predpisi enake vrste, ki se izdadó po tem času, pa se ne objavijo po državnem zakonu, zadobé za družbo veljavo tedaj, kadar se ji uradoma priznajo.

Družba je dolžna, oddajaje službe se ozirati v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60.) na doslužile podčastnike iz vojstva, vojne marine in deželne brambe.

§. 8.

V koliko je enake ugodnosti, kakor jih ustanavlja gledé na prevažanje vojakov §. 7., dodeljevati civilnim stražnim četam (varnostni straži, finančni straži i. e.) ali drugim javnim organom, to se določuje v dopustilnih pogojih.

§. 9.

Dopustilna doba in ž njo vred v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računè od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državno upravstvo sme izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 3. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop rokú ne mogel opravičiti po zmislu §. 11., lit. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 10.

Družba nima pravice, obrat dopuščene železnice prepustiti tretjim osebam, ako ji izrečno ne dovdli državno upravstvo.

§. 11.

Družba ima dolžnost, po pogojih in pridržkih, navedenih v členu XII. zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.), državnemu upravstvu na njegovo zahtevo vsak čas dopustiti soporabo železnice za promet med že obstoječimi železnicami ali pa takimi, ki se še le napravijo in bodo v državnem obratu, in to takó, da ima državno upravstvo pravico, prosto ustanavljaje tarife, za primérno odškodnino odpravljati ali odpravljati dajati cele vlake ali posamezne voze po soporabljeni železnici ali posameznih njenih kosih.

§. 12.

Državno upravstvo si pridržuje pravico, da smé dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat izročena, vsak čas odkupiti po nastopnih določilih:

1. Odkupnina, ki jo bo dati, bodi v tem, da država izplačuje družbi v še ostalem času dopustila

v počrtežno ustanovljenih dospelostnih rokih, tiste iznose, kateri so potrebni za počrtežno obrestovanje in popolno razdolžbo predstvenih zadolžnic, z dovolilom državnega upravstva izdanih za nabavo novceev za dopuščeno železnico, dalje za štiri odstotno obrestovanje kake glavnice, ko bi bila še vrhu tega z dovolilom državnega upravstva investovana v dopuščeno železnico, in za nje razdolžbo ves čas, dokler traja dopustilo.

2. Državi se pridržuje pravica, da kadarkoli namesto še ne dospelih letnih plačil plača glavnice, ki je enaka znesku o času odkupa po odobrenem razdolžnem črtežu še ne odplačanih predstvenih zadolžnic in pa glavnice, ki je bila morda še vrhu tega investovana.

Ako se država odloči, plačati to glavnico, plača naj jo v gotovini ali z državnimi zadolžnicami, kakor si to sama izbere. Državne zadolžnice je pri tem računiti po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju na dunajski borzi uradoma znamenávali o državnih zadolžnicah enake vrste.

3. Ako se železnica odkupi pred preteklim letom 1910., poviša se odkupnina, ki naj jo po gori rečenem plača državno upravstvo v letninah ali v glavnici, za primik, kateri, ako se železnica odkupi pred letem 1905., iznaša deset odstotkov, ako pa v letih 1906. do vštevno 1910., pet odstotkov.

4. Izplačavši odkupnino, pride država po odkupu železnice in z dnem tega odkupa brez daljne odplate v bremen čisto last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi rečmi, naj bodo premične ali nepremične, vštevši tudi vozila in gradivne zaloge in pa iz naprave glavnice narejene obratne in pričuvne zaklade, ako le-ti niso že bili namenu primerno uporabljeni z odobrilo državnega upravstva.

§. 13.

Ko mine dopustilo in tistega dne, ko mine, preide brezodplatno na državo neobremejnena lastnina in užitek tu dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojsstva, tudi vozil, gradivnih zálog in pa iz naprave glavnice narejenih obratnih in pričuvnih zakladov v obsegu, povedanem v §. 12., št. 4.

Ako to dopustilo mine in pa tudi, ako se železnica odkupi (§. 12.), obdrži družba last

pričuvnega zaklada, napravljenega iz lastnih donosov podjetbe, in pa kar bi imela po obračunih tirjati, potem tudi last posebnih del in poslopij, napravljenih ali pridobljenih iz lastne imovine, katere si je sama družbi sezidala ali pridobila po pooblastilu državnega upravnstva z izrečnim pristavkom, da té reči niso pristojstvo železnice.

§. 14.

Državno upravnstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

Tudi ima državno upravnstvo pravico, po svojem človeku pregledovati gospodarstvo, in se posebno po nadzornikih, ob stroških družbi pošiljanih — kakorkoli se mu vzvidi primerno — prigledovati, da se delo izvaja po projektu in po pogodbi.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se državnemu upravnstvu pridržuje tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Resno opominjaje vsakega, da ne delaj zoper to, kar ustanavlja tá dopustilnica, in dodeljevaje družbi pravico, zastran izkazne škode zahtevati vračila pred Našimi sodnijami, dajemo vsem oblastvom, katerih se tiče, trdno povelje, naj ostro in skrbno čujejo nad to dopustilnico in vsem, kar se v nji določuje.

V spričalo tega izdajemo to pismo, navdarjeno z Našim vélikim pečatom, v Našem države glavnem in prestolnem mestu dunajskem trinajsetega dne meseca junija v letu milosti tisoč osemsto devetdesetem in šestem, Našega cesarjevanja osemindesetstiridesetem.

Franc Jožef s. r.

Badeni s. r.

Guttenberg s. r.

Biliński s. r.

116.

Razglas železniškega ministerstva z dne 30. junija 1896. l.

o dopustilu omrežja z električno močjo obratovanih malih železnic z ozko raztečino v Polznju in okolici.

C. kr. železniško ministerstvo je na podstavi in po meri določil zakona o železnicah nižjega reda z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.) v porazumu z vdeženimi ministerstvu in c. in kr. državnim vojnim ministerstvom občini kraljevega mesta polzenjskega dodelilo zaproseno dopustilo, zgraditi in obratovati tu doli oznamenjene z električno močjo obratovane male železnice z ozko raztečino, in to:

A. Od Wiesnerjeve opekarnice na Doudleveci cesti črez Prokopove in Goethejeve ulice, Franceve ulice, potem črez Namestje v Saksonske in Karlovarske ulice do restavracije meščanske pivovarne na Lohotinu z morebitnim podaljšanjem do Zavadilke in s krili do osrednje postaje in do pod B, navedene proge v Skurnjan;

B. od nekega mesta blizu papirnice Piette, morebiti pri hiši št. 245 na Nepomukovi cesti črez Nikolajevo cesto, kolodvorsko in Podiebradsko cesto črez Namestje v Državne ulice poprek črez Stefanovo šetališče skozi Palackyjevo cesto, potem črez trg enakega imena; dalje črez Přemišlove ulice in Skurnjansko cesto v Skurnjan s krili do kolodvora in do osrednjega pokopališča, ki se novo napravi, in

C. od moške kaznilnice Bory črez Klatovsko in Ferdinandovo cesto do Stefanovega šetališča v stiko s progo, navedeno pod B pod pogoji in uveti, ustanovljenimi v naslednjem:

§. 1.

Dopuščenim železnicam se dodeljujejo v členu V. v začetku omenjenega zakona navedene denarne ugodnosti.

Trajna doba v členu V., č. d) zgoranjega zakona previdene prostosti od pridobnine in dohodarine, od plačevanja pristojbin za kuponske kolke, kakor tudi od vsakega novega državnega davka, kateri bi se utegnil s prihodnjimi zakoni uvesti na njijino mesto, se ustanavlja na 15 let, računčč od današnjega dne.

Ko bi se kolek od osebnih voznic utegnili izpremeniti v odstotno pristojbino, o tem naj se uporablja določilo v členu XX., drugem odstavku prej navedenega zakona.

§. 2.

Koncesijonarka je dolžna, gradnjo v začetku imenovanih železnic začetni precej, jo dokončati najdalje v poldrugem letu, računéč od današnjega dne, ter dodelane železnice takoj izročiti javnemu prometu ter obrat po njih vzdrževati nepretrgoma ves čas, dokler bo trajalo dopustilo.

Da se bo držala gorenjega roku za gradnjo, mora koncesijonarka, ko zahteva državno upravstvo, dati zagotovilo, položivši primerno varščino v vrednostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novi varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevale gorenje dolžnosti, smé se izreči, da je ta varščina zapala.

§. 3.

Da izdela dopuščene železnice, za to se dodeljuje koncesijonarki pravica razlastitve po določenih dotičnih zakonitih predpisov.

Ista pravica naj se koncesijonarki dodeli tudi zastran tistih dovlačnic, ki bi se imele narediti in o katerih bi državno upravstvo spoznalo, da je njih naprava v javni koristi.

§. 4.

V kolikor se v napravo dopuščeni železnici potrebujejo ceste, ki niso v občinski upravi, ima koncesijonarka dolžnost, zadobiti privolilo tistih oblastev ali organov, katerih dolžnost je vzdrževati te ceste, oziroma tistih, ki so po veljajočih zakonih poklicana dodeljevati privolilo, da se smejo uporabljati te ceste.

§. 5.

Koncesijonarki se je ob gradnji in obratu dopuščeni železnici držati tega, kar ustanavlja ta dopustilnica, in pa dopustilnih pogojev, ki jih postavi železniško ministerstvo, pa tudi tega, kar velevalo semkaj meréči zakoni in ukazi, zlasti zakon o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238.) in železniški obratni red z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1. iz l. 1852.),

v kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2. iz l. 1895.), uporabljajo na male železnice, in pa zakonov in ukazov, ki se morebiti pozneje izdadó, slednjíč ukazil c. kr. železniškega ministerstva in drugih poklicanih oblastev.

§. 6.

Znesek resnične in pa nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državnega upravstva.

Pri tem veljá to načelo, da se ne smejo v račun postavljati nikakoršni drugi stroški razen stroškov za sestavo projekta, za gradnjo in vredbo železnic in za dobavo vozil in pa dotacijo pričuvnega zaklada, res uporabljenih in prav izkazanih, prišteví interkalarne obresti, ki se med grajenjem res izplačajo, in kar je bilo res kurzne izgube ob dobavi glavnice.

Ako bi po uporabi odobrene napravne glavnice bilo treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se dotični stroški sméjo prišteti napravni glavnici, če je državno upravstvo privolilo v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav, in se stroški izkažejo, kakor gré.

Vso napravno glavnico je treba odplačati v času, dokler traja dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državno upravstvo.

§. 7.

Koncesijonarka je dolžna, tisti čas službojučim podoficirjem in ordonancam dovoliti prosto vožnjo po železnicah.

Natančnejša izvršitev se dogovori s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarka je dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmyslu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60.) na doslužile podoficije (podčastnike) vojstva, vojne marine in deželne brambe.

§. 8.

Ko bi se o povodu slovesnosti, krdelskih pohodov (maršev), parad, in pa naprav cevovodov in vodotokovi td. oblastvom zvidelo, da je na kaki dopuščeni železnici treba začasno ustaviti obrat, je koncesijonarka dolžna dotičnim ukazilom oblastev, brez vgovora vdati se brez pravice odškodbe za izgubo, nastalo ji iz začasne ustave obrata.

§. 9.

Državni uradniki, nastavljenici in služabniki, kateri uporabljajo železnice po naročilu oblastev, ki nadzirajo upravo in obrat železnic, ali v obrambo državne koristi vsled dopustila, ali iz dohodarstvenih ozirov, in se izkažejo z uradnimi spričali, ki jih izda v njih poverilo c. k. železniško ministerstvo, se morajo prevažati s prtljago vred brezplačno.

§. 10

Koncesijonarka je dolžna, pošto in pa služnike poštne in telegrafnega upravitstva z vsemi voznemu redu ustrezajočimi vlaki odpravljati brezplačno.

Za to, kakor tudi za druge oprave za poštni urad more koncesijonarka zahtevati primerno povračilo, ki se ustanovi po dogovoru.

Dopise, kateri se pošiljajo z ozirom na upravo železnice med ravnateljstvom ali načelništvom železniške podjetbe in podrejenimi jim organi, ali med temi med seboj, smejo odpravljati služniki železniškega zavoda.

§. 11.

Dopustilna doba in ž njo vrèd v §. 9. lit. b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba proti napravi novih železnic se ustanavlja na devetdeset (90) let, računèč od današnjega dne, ter mine po tem roku.

Državno upravitstvo smé izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roku izgubilo svojo moč, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v §. 2. ustanovljene o začetku in dovršitvi gradnje in pa

o začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v zmislu §. 11. liti. b) zakona o dopuščanju železnic.

§. 12.

V §. 8. zakona o železničnih dopustilih z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238.) uravnana zapadlostna pravica se ne uporablja gledé dopuščenih železnic.

§. 13.

Koncesijonarka nima pravice, če ji izrečno ne dovoli državno upravitstvo, obrat dopuščenih železnic prepustiti tretjim osebam.

§. 14.

Državno upravitstvo ima pravico, prepričati se, da je gradnja železnic in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo in oziroma odpravijo.

§. 15.

Ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, se državnemu upravitstvu pridržuje tudi pravica, da se poprime zakonom primernih naredeb ter po okolnostih izreče, da je dopustilo izgubilo svojo moč še pred iztekom dopustilne dobe.

Guttenberg s. r.